

هوش مصنوعی در کلاس درس . ابزارهای نوین برای معلمان
و دانش آموزان

نویسندها:

مدینه معصومی هنگامه حسینی
زهرا شاهسواری

آقای پژوهشی

موسسه انتشارات آفتاب گیتی

عنوان:	هوش مصنوعی در کلاس درس: ابزارهای نوین برای معلمان و دانش آموزان / نویسنده: مدینه معصومی، هنگامه حسینی، زهرا شاهسواری.	سازمانه
تاریخ:	-۱۳۹۸	عنوان و تاریخ
نحوه:	هفدهم، مددنه، ۱۴۰۳	مشخصات نشر
فرم:	آفتاب گیتن، ۱۰۰ ص.	مشخصات ظاهری
ردیف:	۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۸۲۰-۰	شابک
نحوه:	فبا	وشعبه فهرست نویسی
نحوه:	کتابخانه	پادشاهی
نحوه:	هوش مصنوعی -- کاربردهای آموزشی	موضوع
نحوه:	Artificial intelligence -- Educational applications	
نحوه:	تکنولوژی آموزشی	
نحوه:	Educational technology	
نحوه:	آموزش و پرورش -- نوادری	
نحوه:	Educational innovations	
نحوه:	حسینی، هنگامه -۱۳۹۷	نشره افزوده
نحوه:	شاهسواری، زهرا -۱۳۹۹	نشره افزوده
ردیف:	۴۷/LB1-۲۸	رده بندی کنکره
ردیف:	۲۲۲/۲۷۱	رده بندی دینی
ردیف:	۹۹۹۷۴۴۲	شاره کتابشناسی علمی
ردیف:	فبا	اطلاعات رکورد کتابشناسی

آفتاب گیتن

عنوان: هوش مصنوعی در کلاس درس: ابزارهای نوین برای معلمان و دانش آموزان

نویسنده: مدینه معصومی، هنگامه حسینی، زهرا شاهسواری

صفحه آرایی و تنظیم: مریم طباطبائی

نشر و پخش: موسسه انتشاراتی آفتاب گیتن

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۸۲۰-۰

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

آدرس: تهران-میدان اتریش- خیابان بنشه ۱۰- مجتمع تجاری اداری باران- واحد ۱۴۳

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
پیشگفتار	۹
فصل اول : مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی و نقش آن در آموزش	۱۲
تعریف هوش مصنوعی	۱۲
تاریخچه هوش مصنوعی	۱۳
اهمیت هوش مصنوعی در جامعه‌ی امروز	۱۴
کاربردهای هوش مصنوعی در صنایع مختلف	۱۵
نقش هوش مصنوعی در بهبود آموزش	۱۶
تغییرات در روش‌های تدریس با استفاده از هوش مصنوعی	۱۷
آشنایی با سیستم‌های هوشمند آموزشی	۱۹
چالش‌ها و فرصت‌ها در به کارگیری هوش مصنوعی در آموزش	۲۰
تکنولوژی‌های هوش مصنوعی در کلامن دروس	۲۱
تعامل بین معلمان و داش آموزان در محیط‌های هوشمند	۲۲
هوش مصنوعی و شخصی‌سازی آموزش	۲۳
مزایای استفاده از هوش مصنوعی برای معلمان	۲۴
هوش مصنوعی و برابری در آموزش	۲۵
آینده‌ی هوش مصنوعی در مدارس	۲۶

۲۷	تأثیر هوش مصنوعی بر مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان
۲۸	فصل دوم: ابزارهای هوش مصنوعی برای معلمان
۲۸	پلiform‌های آموزشی مبتنی بر هوش مصنوعی
۲۹	ارزیابی و بازخورد خودکار
۳۰	تحلیل داده‌های آموزشی برای بهبود تدریس
۳۱	هوش مصنوعی برای شبیه‌سازی و مدل‌سازی
۳۲	آموزش از راه دور یا استفاده از هوش مصنوعی
۳۳	نرم افزارهای هوشمند برای برآورد ارزش‌گذاری
۳۴	مشاورهای هوش مصنوعی برای معلمان
۳۵	هوش مصنوعی در تدریس زبان
۳۶	استفاده از هوش مصنوعی برای ارزیابی پیشرفت دانش‌آموزان
۳۷	ساخت محتوای آموزشی با استفاده از هوش مصنوعی
۳۸	هوش مصنوعی در شبیه‌سازی موقعیت‌های آموزشی
۳۸	استفاده از فناوری‌های هوشمند برای مدیریت کلاس
۳۹	هوش مصنوعی و تجزیه و تحلیل رفتار دانش‌آموزان
۴۰	کارایی و اثربخشی ابزارهای هوش مصنوعی
۴۱	آنالیزی هوش مصنوعی برای معلمان
۴۲	فصل سوم: ابزارهای هوش مصنوعی برای دانش‌آموزان
۴۳	اپلیکیشن‌های یادگیری مبتنی بر هوش مصنوعی

۴۴	استناده از هوش مصنوعی در یادگیری زبان‌های خارجی.....
۴۵	سبیتم‌های هوشمند توصیه گر برای انتخاب منابع آموزشی.....
۴۵	آموزش شخصی‌سازی شده با هوش مصنوعی.....
۴۶	هوش مصنوعی و بازی‌های آموزشی.....
۴۷	روبات‌های آموزشی و دستیارهای هوشمند.....
۴۸	هوش مصنوعی در یادگیری STEAM.....
۴۹	تحلیل داده‌ها برای ارزیابی پیشرفت دانش آموزان.....
۵۰	یادگیری مبتنی بر پروژه با استناده از هوش مصنوعی.....
۵۱	برنامه‌های یادگیری خودمنخار.....
۵۲	تأثیر هوش مصنوعی بر انگیزش و تعهد دانش آموزان.....
۵۳	فیلبک آنی و خود کار از طریق سبیتم‌های هوش مصنوعی.....
۵۴	هوش مصنوعی در تدریس هنر و موسیقی.....
۵۵	هوش مصنوعی و تقویت تفکر انتقادی.....
۵۶	فصل چهارم: چالش‌ها و موانع استفاده از هوش مصنوعی در آموزش.....
۵۷	مشکلات امنیتی و حفظ حریم خصوصی.....
۵۷	کمبود منابع و زیرساخت‌های لازم.....
۵۸	مقاومت معلمان و دانش آموزان به تغییرات تکنولوژیکی.....
۵۸	دسترسی نابرابر به تکنولوژی در جوامع مختلف.....
۵۹	اخلاق و مشکل‌های استناده از هوش مصنوعی.....

۶۰	تأثیرات منفی هوش مصنوعی بر فرآیندهای آموزشی
۶۱	چالش‌های درک و پذیرش هوش مصنوعی در مدارس
۶۲	نیاز به آموزش معلمان در زمینه هوش مصنوعی
۶۲	نگرانی‌های اجتماعی و فرهنگی در استفاده از هوش مصنوعی
۶۳	تأثیرات اقتصادی استفاده از هوش مصنوعی در مدارس
۶۴	تغییر در روابط انسانی در کلاس‌های هوشمند
۶۴	نظارت و ارزیابی سیستم‌های هوش مصنوعی
۶۵	استفاده صحیح از داده‌ها و تحلیل‌های هوش مصنوعی
۶۶	آینده‌نگری در مورد چالش‌های هوش مصنوعی در آموزش
۶۷	فصل پنجم: آینده هوش مصنوعی در آموزش
۶۷	پیشرفت‌های آینده هوش مصنوعی در آموزش
۶۷	یادگیری ماشین و یادگیری عمیق در آموزش
۶۸	اینترنت اشیاء و هوش مصنوعی در کلاس‌های هوشمند
۶۹	استفاده از واقعیت افزوده و واقعیت مجازی در آموزش
۷۰	آینده سیستم‌های ارزیابی هوش مصنوعی
۷۰	هوش مصنوعی و سیستم‌های آموزش همزمان
۷۱	توسعه الگوریتم‌های هوش مصنوعی برای بهبود تدریس
۷۱	هوش مصنوعی در مدیریت و تحلیل عملکرد آموزشی
۷۲	ایجاد معلمان مجازی با استفاده از هوش مصنوعی

ربات‌های معلم و دستیارهای هوشمند در مدارس	۷۳
استفاده از هوش مصنوعی برای ارزیابی مهارت‌های نرم	۷۴
چگونگی آماده‌سازی مدارس برای هوش مصنوعی	۷۵
تفیرات فرهنگی و اجتماعی ناشی از استفاده از هوش مصنوعی	۷۶
تحول در روش‌های آموزش از راه دور	۷۷
نقش دولت‌ها و سیاست‌گذاران در گسترش هوش مصنوعی در مدارس	۷۸
فصل ششم: هوش مصنوعی در یادگیری خودکار و ارزیابی دانش‌آموزانه	۷۹
مقدمه‌ای بر یادگیری خودکار و ارزیابی هوش مصنوعی	۸۰
مفهوم یادگیری خودکار در آموزش	۸۱
نقش هوش مصنوعی در تسهیل یادگیری خودکار	۸۲
أنواع سیستم‌های هوش مصنوعی در یادگیری خودکار	۸۳
استفاده از الگوریتم‌های هوش مصنوعی برای شیوه‌سازی رفتارهای یادگیری	۸۴
مدل‌های یادگیری ماشین در ارزیابی دانش‌آموزانه	۸۵
نقش یادگیری عمیق در ارزیابی و تحلیل رفتارهای یادگیری	۸۶
ارزیابی پیشرفت دانش‌آموزان با استفاده از داده‌های هوش مصنوعی	۸۷
شخصی‌سازی یادگیری و ارزیابی با استفاده از هوش مصنوعی	۸۸
مزایایی یادگیری خودکار برای معلمان و دانش‌آموزان	۸۹
چالش‌های استفاده از هوش مصنوعی در ارزیابی دانش‌آموزان	۹۰
تأثیر هوش مصنوعی در بهبود کیفیت ارزیابی‌های آموزشی	۹۱

۸۹	ایجاد بازخورد آنی و شخصی شده با هوش مصنوعی
۸۹	مسائل اخلاقی و امنیتی در استفاده از هوش مصنوعی برای ارزیابی
۹۱	آینده‌ی هوش مصنوعی در پادگیری خودکار و ارزیابی آموزشی
۹۳	سخن آخر
۹۶	منابع و مأخذ

پیشگفتار

در دنیای امروز که به سرعت در حال تغییر است، فناوری‌ها و ابزارهای نوین به بخش‌های مختلف زندگی انسان‌ها وارد شده‌اند و به‌ویژه در عرصه‌ی آموزش، تحولاتی اساسی به وجود آورده‌اند. یکی از این فناوری‌های پیشرفته که در سال‌های اخیر توجه بسیاری را به خود جلب کرده است، هوش مصنوعی است. هوش مصنوعی، به عنوان یک علم بین‌رشته‌ای و پیچیده، با قابلیت‌های خود توانسته است حوزه‌های مختلفی از جمله پزشکی، مهندسی، اقتصاد و آموزش را تحت تاثیر قرار دهد. در این میان، استفاده از هوش مصنوعی در فرآیندهای آموزشی نه تنها باعث بهبود کیفیت تدبیر و یادگیری می‌شود بلکه افق‌های جدیدی برای توسعه شیوه‌های نوین آموزش باز کرده است.

کتاب حاضر با عنوان "هوش مصنوعی در کلاس درس: ابزارهای نوین برای معلمان و دانش آموزان" به بررسی کاربردهای مختلف هوش مصنوعی در آموزش و چالش‌ها و فرصت‌های آن پرداخته است. این کتاب به‌ویژه برای معلمان، پژوهشگران و دانشجویان علاقه‌مند به فناوری‌های نوین در آموزش مفید خواهد بود. در این اثر، سعی بر آن بوده است که ضمن توضیح مفاهیم پایه‌ای هوش مصنوعی، نمونه‌هایی از کاربردهای عملی آن در کلاس‌های درس و محیط‌های آموزشی مورد بررسی قرار گیرد.

در فصل‌های ابتدایی این کتاب، به تعریف و تاریخچه‌ی هوش مصنوعی پرداخته‌ایم تا زمینه‌ی درک بهتر این مفهوم فراهم آید. سپس با معرفی انواع مختلف فناوری‌های هوش مصنوعی که در آموزش کاربرد دارند، به‌ویژه در زمینه‌های شخصی‌سازی فرآیند یادگیری، ارزیابی خودکار، و تحلیل داده‌ها، به بررسی راههای استفاده از این فناوری‌ها در ارتقاء کیفیت آموزش پرداخته‌ایم. این فصل‌ها همچنانی به معلمان این امکان را می‌دهد تا ابزارهای هوش مصنوعی را به‌طور عملی در کلاس‌های درس خود به کار گیرند.

یکی از مهم‌ترین مباحث این کتاب، بررسی چالش‌ها و موانع استفاده از هوش مصنوعی در آموزش است. برخلاف پتانسیل‌های فراوان این فناوری، چالش‌هایی از قبیل مسائل امنیتی، اخلاقی و فرهنگی همچنان مانع از بهره‌برداری کامل از این ابزارها در آموزش می‌شود. در این کتاب سعی شده است که با بررسی این چالش‌ها و ارایه راهکارهایی برای حل آن‌ها، زمینه‌ی استفاده از هوش مصنوعی در آموزش به‌طور موثری فراهم گردد. در همین راستا، به اهمیت فراهم‌آوری زیرساخت‌ها و آموزش معلمان در استفاده از فناوری‌های نوین پرداخته‌ایم، چرا که

معلمان نقش کلیدی در پیاده‌سازی این تکنولوژی‌ها دارند و بدون آمادگی مناسب نمی‌توان انتظار داشت که این ابزارها به طور موثر در کلاس‌های درس به کار گرفته شوند.

در فصل‌های بعدی کتاب، به ابزارهای خاص هوش مصنوعی برای معلمان و دانش آموزان پرداخته‌ایم. برای معلمان، پلتفرم‌ها و نرم‌افزارهایی معرفی شده است که می‌توانند در فرایند تدریس و ارزیابی دانش آموزان موثر واقع شوند. این ابزارها شامل سیستم‌های هوشمند برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، ارزیابی پیشرفت دانش آموزان، و برنامه‌ریزی درسی است. از سوی دیگر، برای دانش آموزان نیز اپلیکیشن‌ها و سیستم‌های هوشمند توصیه گر برای یادگیری شخصی‌سازی شده و متناسب با نیازهای هر دانش آموز معرفی شده‌اند. همچنین، نقش هوش مصنوعی در تدریس و موضوعات مختلف همچون ریاضیات، علوم، زبان و هنر نیز در این کتاب مورد بررسی قرار گرفته است.

در نهایت، این کتاب به بررسی آینده‌ی هوش مصنوعی در آموزش پرداخته و سعی کرده است تا پیش‌بینی‌هایی در مورد تحولات آینده این حوزه ارایه دهد. با توجه به پیشرفت‌های روزافروز در زمینه‌های یادگیری ماشین و دادگیری، به‌نظر می‌رسد که در آینده‌ای نه‌چندان دور، هوش مصنوعی می‌تواند به یکی از ارکان اصلی سیستم‌های آموزشی تبدیل شود. البته این تحول نیازمند زیرساخت‌های مناسب، آموزش مستمر معلمان و پذیرش فرهنگی در جوامع مختلف است.

در این کتاب، هدف اصلی این است که علاوه بر معرفی ابتداء‌های مختلف هوش مصنوعی، چگونگی استفاده بهینه از این ابزارها در آموزش را مورد بررسی قرار دهیم و به معلمان و دانش آموزان کمک کنیم تا با استفاده از این تکنولوژی‌ها، فرآیند یادگیری و تدریس خود را بهبود بخشنند. علاوه بر این، تلاش شده است تا موانع و چالش‌هایی که ممکن است در مسیر استفاده از هوش مصنوعی در آموزش وجود داشته باشد، شفاف‌سازی شده و راهکارهایی برای غلبه بر آن‌ها ارائه گردد.

در پایان، باید اذعان داشت که هوش مصنوعی با همه‌ی پتانسیل‌هایش همچنان یک فناوری نوپا است که برای استفاده مؤثر در آموزش نیاز به تحقیق و توسعه بیشتری دارد. به‌طور خاص، در کشورهای مختلف، زیرساخت‌های فنی و منابع انسانی برای بهره‌برداری کامل از این فناوری نیازمند توجه ویژه است. در این میان، پژوهشگران، مستولان آموزشی، و طراحان فناوری‌های

آموزشی باید در جهت طراحی سیستم‌های آموزشی هوشمند و همگام با نیازهای آموزشی گام بردارند.

کتاب حاضر تلاش دارد تا گامی در جهت آگاهی‌بخشی و بهبود آموزش از طریق هوش مصنوعی بردارد و امیدواریم که بتواند نقطه شروعی برای پژوهش‌های بیشتر در این حوزه باشد. استفاده از هوش مصنوعی در آموزش نه تنها می‌تواند فرآیند یادگیری را بهینه کند بلکه می‌تواند به عنوان ابزاری مهم در گسترش دسترسی به آموزش‌های با کیفیت برای افراد، در هر سن و سطح علمی، به کار گرفته شود. در این راستا، پژوهش و توسعه در این حوزه باید همچنان ادامه یابد تا آینه‌ای روشن برای آموزش در دوران هوش مصنوعی فراهم گردد.